

Munkaadói fókuszcsoportos interjú

2007. november 20., Budapest

- Az első kérdéskör, amiről szeretném ha megosztanátok a gondolatokat az arról szól, hogy mielőtt foglalkoztatják, bekerül a munkaerő-piacra egy megváltozott munkaképességű egyén annak van előtörténete. Mi minden kell, kellene és mi minden ami nem történik meg mielőtt a foglalkoztatásra sor kerül. Nyilvánvalóan kettéválk ez a csoport, hiszen vannak a szerzett fogyatékoságok, és vannak a veleszületett fogyatékoságok a munkaerő-piacra kerülés előtt, illetve hogy éppen a nyílt munkaerő-piacon történő foglalkoztatás állapotába egy egy szerzett fogyatékoság okán kerül ki az illető, és az ő visszakerülésének a lehetőségei. Hát ezek az elágazások mentén próbáljuk meg összeszedni azt, azokat a szükségleteket illetve azok kielégítésének módját, hogy mi mindennek kell történnie mielőtt valaki foglalkoztathatóvá válik. Mindig a megváltozott munkaképességűekről van szó. Ez a pre szakasza. Kinek, mit, hogyan mint?
- Érintettként magam is tudok róla beszélni. Igazából azt hiányolom, hogy ma történik egy orvosi szakvélemény, ami megállapítja a munkaképesség csökkenés mértékét, maga a rokkantsági fokot állapítja meg, nem a képességet véleményezi.
- Azt tudtuk, hogy ez meg fog változni.
- Igen de ha a jelenről beszélünk nem vagyok ezzel elégedett, mert nem arról szól, ami a törvény. A vizsgálatok nem úgy zajlanak, mint ahogy az előzőekben volt.
- Tehát nem biztos, hogy jó irányban halad az a fajta változás, amelyik arról szól, hogy a megmaradt képességeket, ahelyett, hogy az elveszített képességeket mérné.
- De, ez jó, elvekben jó, csak a gyakorlatban nem így működik. A megmaradt munkaképesség még mindig fontos, hogy az egyénnek mihez van affinitása, mihez ért, miben lehet őt profivá tenni. Igazából egy valamiből kellene őt fejleszteni, az irányban képezni. Egyénre szabott terveket kellene. Amiről szó van a törvényben, csak a valóságban nem tudom hogyan fog működni.
- Az a fajta koncepcióváltás, ami arról szól, hogy azt állapítja meg mi maradt meg a munkaképesség csökkenés szempontjából, az nem feltétlenül tár fel olyan képességeket, készségeket, erősségeket, amelyek fejlesztésével vissza lehetne illeszteni őt. Ha valaki nagy közügyességet igénylő munkát végzett, ebben ő sérülést szenvedett, attól ő még kiváló lehet a látásában. Tehát nem kerül felszínre, hogy mi az az érték, amiben őt tovább lehet fejleszteni.
- Mondok egy saját példát. Én mozgássérült vagyok, született mozgássérült a mai napig is így élek. Az én anyukám annak idején azt mondta, mivel hogy nem jó a lábam, legyen varró. Mert az ülőmunka, az nekem jó. Hogy ehhez semmi affinitásom nem volt, az egy dolog. Elvégeztem a férfiszabó iskolát, de utálom, ha tüt kell a kezembe fogni rosszul vagyok-. Ehhez képest amit nem lehetne, jönni-menni, intézkedni, emberek közé menni, azt szeretem, azt csinálom. Azt gondolom, a megmaradt munkaképesség nem mindig találkozik azzal, amit az ember szeret. Tehát ez is fontos. Hogy az egyén is szeresse, mert ha nem, akkor nem tudunk előrelépni.
- Az jutott eszembe, azzal kezdte, van egy törvény, amiben mi fog megvalósulni. Néhány törvényt ismerek, ezt nem A magyarországi törvények általában- különösen ha az állam feladatai állapítja meg- semmilyen szankciót nem állítanak mellé, ha nem valósulnak meg. Te érzel abban valamilyen szövegszerű részt, van valami garanciális elem benne, hogy valóban nem csak egy szocialista embertípusok majd felépítik... Vágyalom. Soha nem fog

megvalósulni.. Az érdekek, a szankciók, az egymásra ható rendszerek egyáltalán nem támasztják alá ezt a dolgot. Ez az én tapasztalatom.

- Ez így van
- Te is ezt látod? Így van?
- Nem emlékszem semmilyen szankciókra
- Két dologra szeretnék reagálni. Egyrészt a tegnapi napra készülődve szóba került, hogy a munkaügyi központokra van delegálva valamifajta feladat, amit a munkaügyi központok közbeszerzés útján ki fognak majd szerződni, ezt a feladatot, és én azt mondtam, amikor azt végigolvastam én szabolcsi ember vagyok, olyan kép futott végig a fejemben, hogy amikor a 70-es években őszi mezőgazdasági munkán almát szedtünk 2 hétig, akkor az almák osztályozása a következőképpen történt. Volt egy hosszú fadarab, amin lyukak voltak, és aszerint melyik lyukon nem esett át az alma, aszerint ment a nagy Szovjetunió piacára, vagy ment léalmának, vagy valahová. Nekem ez, ahogy ezt végigolvastam, ez a kép futott le előttem, hogy kb. erről szól a történet. Amit én elolvastam.
- Nos, nem vagyok az ördög ügyvédje, az elvek a rehabilitációs eljárás során azok nagyon előremutatóak is lehetnének, hiszen azt mondják, hogy a képesség, az FNO Funkcionális Nemzetközi Osztályozás ami a világban mindenhol működik, az tulajdonképpen figyelembe veszi az emberi struktúrát, az emberi funkciókat, és figyelembe veszi a környezetet. Tehát ezek egymásra hatása során vizsgálja meg azt, hogy ez az ember milyen képességekkel, milyen adottságokkal és milyen szükségletekkel rendelkezik., és elvileg ennek az FNO értéknek az alapján lehet utána rehabilitációs tervét elkészíteni, és annak alapján lehet a rehabilitációs folyamatot elkezdeni. Több probléma is van. Elvileg január 01-től kéne hogy ez elinduljon, ellenben jelen pillanatban csak szakemberek nincsenek, csak szervezete nincs, és egyáltalán nem működik az egész. A volt Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetnek lesz a feladata azzal, hogy kibővült a neve Országos Orvosi és Szociális Rehabilitációs Intézet lett a neve, a nevében is deklarálni akarja azt, hogy ez így legyen. Ez a foglalkoztatási hivatalokban, illetve már ez is Szociális és foglalkoztatási hivatal, azért is változott az ő nevük is, hogy szociális igényeket figyelembe véve próbálja a rehabilitációt megvalósítani.
- Jelen pillanatban csak orvosok nincsenek, csak pszichológusok nincsenek, és minden olyan szakterület, aminek feladata volna annak az embernek az úgynevezett bevizsgálása és meghatározni azokra a képességeket, aminek alapján már őt lehetne továbbfejleszteni. A szankcióra visszatérve a rehabilitációs eljárás össz-vissz 3 évig tarthat. A 3 év alatt kellene mindent pótolni, ami lehetetlen, Van rá lehetőség 3 évig meghosszabbítani, de ez azért van behatárolva 3 évre, addig kaphat esetleg az eddiginél magasabb összegű rehabilitációs járadékot. A probléma ott van, hogy nincsenek szakképzések, szakképző intézmények
- Milyen szakképzések és kinek a szakképzése? A célcsoportnak?
- A célcsoportnak a szakképzése, ami azt jelenti hogy ma Magyarországon teljesen nyilvánvaló és egyértelmű, hogy a fogyatékos és megváltozott munkaképességű embereknek a képzettsége a béka fenéke alatt van. Nagyon alacsony képzettségűek. Tehát még időnként a 8 általánost sem végezték el. A mi statisztikánkban..
- Bocs, hogy félbeszakítalak, de időnként meg kell tennem.
- Jó
- Akkor az gondolom, elérkeztünk egy olyan ponthoz, amikor egyrészt össze kell foglalnom és tovább kell lendítenem Tehát van egy elvárás-amit te fogalmaztál meg, van egy jogszabályi háttér, ami elvileg ennek az elvárásoknak meg is felelhetne, de a jogszabály megvalósításának a feltétel rendszere hiányzik. Ahová most eljutottunk az az, hogy mindennek az alfája és omegája függetlenül attól, hogy szerzett, vagy veleszületett a fogyatékos- az oktatás.

- Igen
- Ugye? Tehát oktatás.
- Bocsánat, vannak szakemberek akik képezik a megváltozott munkaképességű embereket
- Kell őket képezni? Én mindig közbe fogok szólani
- Nem tudom, én azon gondolkodtam, ha meg van a szakképzés, tehát képezik ezeket az embereket, hol fogják foglalkoztatni őket. A munkaerőpiacon hol? Mert oké, mondjuk egy volt pék megsérül, fogyatékos lesz, utána átképzik számítástechnikus szakembernek, utána piacképes lesz,
- Kellene, hogy piacképes legyen igen.
- Csak magamból kiindulva én szociális munkát végeztem és szociális asszisztensként, de nem abban a feladatkörben dolgozok és az én tanárom 4. év végén azt mondta N magának ezt nem ajánlom, mert nem fog megfelelni az elvárásoknak. Nem szellemileg, hanem fizikailag.
- Mármint a szociális munkásnak?
- Igen és most hol dolgozom? Nem abban a munkakörben, tehát nem tudok segíteni, nem azt teszem amit szeretnék. Lehet, kicsit erőszakosabbnak kellene lennem, mint sérültnek, hogy megyek a munkaadóhoz és akkor... de ez nehezemre esik.
- Bocs, csak azt akartam kérdezni, te is belátod, hogy igaza van a tanárodnak?
- Valahol igen, mert félek ettől az egésztől mert hát hajléktalanokhoz menjek, vagy gyermekjóléti szolgálatba ahol sokat kell menni?
- Nem tudom, szóval voltam gyakorlaton, de ott sem volt az a nagy empátia, elfogadó-képesség. Szociális munkások vagyunk, az empátia szociális elfogadó-képesség, a beleérzés....stb. az a rengeteg duma. Ezek olyanok - mint a sok bába közt elvész a gyerek.
- Jó tehát akkor, ha jól értem azt mondd, hogy rendben van az oktatás, szakképzés- itt akadunk el és gördüljünk tovább- csak tudnom kellene, hogy a piacnak mire van igénye. Ugye?
- Ez a következő lépése annak, hogy
- Én azért még beszélnék néhány szót, mert hogy Te elvégeztél egy képzést. A végén nem a képzés színvonala nem a Te affinitásod, hanem egyáltalán mi az elvárása annak a szakmának, ami a Te adottságaid nem stimmelnek össze. Neked nem ezt kellett volna elvégezni.
- Úgy érted mit kellett volna elvégeznem?
- Vitatkozom veled.
- Nem értem, elmentem egy családsegítőbe, ott azt mondták, hogy fel fognak venni, a főnök csütörtökön hív. Voltak a szociális munkások a vezetői is, akik egyébként nem voltak annyira képzettek mint én és ő mondta, hogy felvesznek csütörtökön, majd következő nap felhívott, hogy mégsem. Tehát akkor mondd meg, hogy, mert nincs semmiféle támogatottság a társadalom felől. Nem tudom jól kifejezni magam.
- De abban a szakmában sem érzed a társadalom támogatását, aminek az a dolga.
- Segítőszolgálat.
- Azt mondja, nem tudunk megegyezni a polgármesterrel, szóval kitalál valamit. Én szociális munkásnak érzem magam, de valahol megijedtem attól, hogy nem tudnak majd befogadni a kollégák, a szakma.
- Csak azt akarom kommentálni én is voltam ugyanitt gyakorlaton ugyanígy bántak velem.
- Ugyanaz a cég?
- Igen, de igazából ott az a gond, hogy ők nem, tehát gyermekjóléti, családsegítőbe.
- Nem szakterület?

- Ugyanis nem szakember van benn, végzett óvónő, végzett pedagógus, aki odakerült és féltik az állásukat. Egyáltalán nem voltak kedvesek és nem akarták azt a tudást átadni, ami a gyakorlatban szükséges, ez nem neked szólt a csoport 80% -a erre panaszkodott.
- Pedig nem mind fogyatékos
- Azt mondom, hogy nem a fogyatékosághoz van köze.
- Én veled vitatkoznék, hogy nem az a dolguk, hogy a gondolataikat megosszák. Voltam olyan családsegítőben és gyermekjóléti szolgálat vezetője hosszú ideig, ahol foglalkoztatottként dolgoztam mozgásában korlátozott ember minden további nélkül. Azt nem gondolom, hogy mert mozgásában korlátozott nem felelhet meg az ottani követelményeknek.
- Ez a vezetők hozzáállásának kérdése
- Mai napig is ott dolgozik és az illető ezt csinálja.
- De Magyarországon ez nem elterjedt, de ez az én véleményem
- Ez egy további témakörünk lesz, ne felejtjük majd ezt a szálát felvenni, tehát a megváltozott munkaképességű és a foglalkoztató egymáshoz való hozzáállása, most maradjunk az oktatásnál, hiszen a foglalkoztatást megelőző, mindegy, hogy gyerek vagy felnőtt nevelés. A képzés és az alulképzettség alapvetően jellemzi ezt a csoportot, és erre mindenképpen szükség van. A másik kérdés, hogy a piacnak mire van szüksége
- Részben
- Abszolút, tehát képzések garmadája zajlik az országban évek, évtizedek óta, ezeknek a jelentős része olyan képzettséget ad, amivel semmire sem megy.
- Négy virágkötő ugyanazon a településen
- Most tényleg nem akarom kiéleznii, de azért kérdeztem meg, Te is azonosulsz azzal, amit a tanárod mondott, hiszen semmilyen munkahely nem volt még ... *(nem érthető)* A te képződ azt mondta neked, ne erre a pályára menj és amikor megkérdeztelek, igazából már akkor elgondolkodtál, hogy igaza van. Érzed, hogy mit akarok mondani. Ha a képzést úgy végezted el, hogy nem próbáltál munkahelyet keresni, még nem talákoztál a társadalom mindenféle nyavalyájával, de már a képződ nem javasolta neked ezt a pályát. Akkor minek végezted el? Sok kérdés van az emberben.
- Nekem az jött le, hogy a tanárom egy elismert tanár, tehát nagy tekintély a szakmában, azt mondta, hogy nem próbáljam meg, inkább legyek szociálpolitikus vagy valami, ellenben az ember egy kicsit
- De legalább előtte mondta valaki, minek végezted el?
- Negyedik évvégén találkoztam vele
- Ez a probléma embereket ráerőszakolnak egy csomó képzésre, ha előtt megbeszéltek volna.....
- Várjál, és lehet, hogy minden adottsága meg van ahhoz.....
- Azt mondjuk, hogy képezzük, de olyan embert, aki.....de hát én ezt akartam csinálni
- Mégsem az lettél
- De még nincs Ne legyek az
- Sok fogyatékkal élő nem tudja igazából saját magát képviselni, meg kell tanítani
- Az jut eszembe, amit Te mondtál, hogy már az oktatási rendszerben eldől valami és maga az oktatási rendszer bizonytalanítja el az embert, hogy jó lenne-e ő abban a választott, még hogyha egyébként az összes meglévő képessége alapján jó is lehet abban a szakmában, de attól, hogy valamiben jó vagy, de fogyatékos, ettől már az oktatási rendszer is elbizonytalaníthatja?
- Szerintem azért nem teljesen jellemző ez
- Van benne provokáció is
- Értem, de szerintem nem teljesen így van, van rá példa

- Összefoglalva az oktatás..... minek kéne megtörténni ebben a szakaszban függetlenül attól, ami oktatás, pályakezdés, képzés, szakképzésben megelőzi a munkát. Megerősítésnek kell a szakképzés, de előtt valaminek még történnie kell címszavakkal összefoglalva.
- Azt gondolom, hogy a magyar oktatási ügy ahogy van ebből a szempontból rossz. Magyarán ez nem fogyatékos specifikus, hogy kikerülnek a gyerekek az iskolából... *(nem érthető)*, hogy mit szeretnének, mihez van képességük, ez magában a magyar oktatási rendszerben hibalehetőség és hogy a gyerekeket nem tanítják meg önmagukat megismerni, az önmaguk képességét megismerni és ... *(nem érthető)* elhatározni azt, hogy mi lesz ha nagy lesz.
- Tehát az oktatási rendszer pályaválasztásra történő felkészítések hiányosságai a célcsoport tekintetében még inkább kicsúcsosodnak.
- Az oktatási rendszer minden aspektusból rossz
- De hát most erről beszélünk
- Alapvetően az oktatási rendszer hibáiról. Lépünk tovább mi kell még mindehhez. Vannak elvárásaink, vannak jogszabályok, háttérhiányos feltételekkel. Az oktatásnak döntő szerepe van benne, de az oktatási rendszer hibái kicsúcsosodnak a fogyatékosokkal élők tekintetében. Oktatáson kívül még minek kell történnie
- Pl. a rendszerváltáskor elég komoly kezdeményezések voltak az iskolai szociális munka..... *(nem érthető)* -pl fontos lenne, ne a leghülyébb tanárt kellene erre a fontos beosztásra, tényleg olyan szakembert, aki szociális munkás és tudna foglalkozni családdal, gyerekekkel, pedagógussal. Tudná segíteni a családokat ... *(nem érthető)* problémáit, később befogadóbbá tenni az iskolát, elfogadóbbá tenni a gyereket.
- Az iskolai szociális munka, akár egy befogadóvá tevő tevékenységnek is kellene lenni?
- Igen
- A családja elfogadja, befogadja
- Abban is hibás az iskola, hogy nem ad modellt arra sem, ami később jó lenne, ha a munkaadóknak meglenne a befogadó szemlélet
- Annyira el szeretném mondani, nyári családsegítő jóléti szolgálat napközis tábora fogyatékkal élő gyermekek, akiket nem tudtak szülei elhelyezni, integráció jegyében vegyes csoport. Pedagógus anyuka elhozta gyermekét, nem engedte, hogy a gyerek bemenjen a pancsolóba, ha fogyatékossgal élő gyerek is van a vízben. Kb. fertőző betegnek tekintette őket. Döbbenet. Általában a társadalmi befogadás összességében ... *(nem érthető)* munkaerőpiacra jutást megelőzően
- Azt gondolom, hogy a magyar egészségügy a maga betegségeivel, hibáival a legjobb ebben a rehabilitációs folyamatban
- Mindenki egyetért, van más vélemény
- Olyan rossz az egész rendszer, hogy az egészségügy kilóghat fölülről kifelé, de nem azt jelenti, hogy jó
- Mindenesetre a legjobb
- Mi lenne az az elvárás, ami a jelenlegi fölötti elvárás lenne az egészségügy rendszerben, a foglalkoztathatóvá válás terén.
- Többek között a ... *(nem érthető)* az egészségügy feladata a fogyatékossgal keletkezésének pillanatában jóval aktívabb tevékenység kifejtés. Az a baj, hogy nem tudnak a fogyatékossgal, megváltozott munkaképesség pillanatában megfelelő szakemberhez jutni
- Ismételt szakember hiány
- Igen, aki felismeri, már a korai felismerés, korai fejlesztés három helyen van az országban
- Szerzett fogyatékossgáról is úgy gondolkod, hogy időben nem tud az egészségügy lépni

- Elmegyek táppénzre egy éve alatt annyit romolhat az állapotom, de addig táppénz. A kezdetétől nem törődnek vele – szív, érrendszeri, akár fogyatékosághoz vezethető állapot, mert kezdetben nem megfelelő a törődés
- Itt pontot tennék a végére
- O vagyok X *(anonimizálva)* köszönöm, hogy *(anonimizálva)* egyesület Budapestről jöttem, Soroksáron van bemutató telep, vízi telep, rehabilitáltak akkredit formában. Nyolc fogyatékkal élő kolléga, mi segítünk rajtuk, ők alkotják a gerincét az egyesületnek. Ifjúságvédelemmel, hagyományőrzéssel foglalkozunk, természetvédelemmel.
- Azt szeretném röviden elmondani, hogy ismerkedjünk meg. Rövid bemutatkozás, ahol vagyunk kutatási program megváltozott munkaképességű foglalkoztatás akadályai, nehézségei, foglalkoztatást elősegítő csomag kidolgozása, fókusz csoportos beszélgetés. Az asztalnál foglalkoztatást végző csoportok képviselői vannak jelen.
- ... *(anonimizálva)* Kft, ... *(anonimizálva)* Alapítvány, .. *(anonimizálva)*, ... *(anonimizálva)*, ... *(anonimizálva)* Alapítvány képviselője, ... *(anonimizálva)* Egyesület. Előzmények a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásánál oktatás, egészségügy hiányjelekkel, de abból kellene kiindulni, hogy az ember valamikor foglalkoztatható lesz és mi kell az egészségügyi probléma mellett, hogy visszatérjen, hiányzik a befogadó társadalmi légkör oktatásban, munkaerőpiacon is. Foglalkoztatás, foglalkoztathatóvá válás, sok hülye körülmények között milyen akadályok vannak.
- Szét kell választani nagymértékben rehabilitálhatók- foglalkoztathatók, részben rehabilitálhatók ők bizonyos feladatokra és nem rehabilitálhatók- terápiás feladatokra.
- Ki dönti el, hogy ki melyikhez tartozik?
- Bizottság, akiknek a megmaradt képességekre kellene reagálni
- Úgy látom március óta foglalkoztatunk, azóta 12 fő jött hozzánk és kb. 20 fő kijött szétnézett, és mégsem. Van egy....., amit.... a fogyatékkal élő emberek. Olyan korban élünk, amiben.....
- Azt hittem miért nem
- Ezt nem akartam mondani, de az egészségügyi rendszer átalakítása ezt segítse, mindegy ezt hagyjuk. Igazából azt látom, hogy ki mennyire motiválható, szocializálható. Attól függ ő mennyire tudja felvenni a fordulatszámot. Nagyon nehéz folyamat....azt a kutyát, amelyiket bottal kell kergetni a nyúl után, nem fog nyulat. Sokan el sem hiszik, hogy ezt csinálhatnak, sok olyan tapasztalat.....minimálbér meglegyen, aztán felveszik a három, négyszeres.....ez szörnyű helyzet. Eleve a susmusra vannak beállítva.
- Nekem muszáj időnként közbeszólnom, nem azért, hogy haragudjatok, hanem azért, hogy tovább tudjunk lépni. Szeretném tükrözni, amit mondtál, függetlenül attól, hogy egyes, kettes, hármas kategóriába sorolható az egyén, szerinted a motiváció az elsődleges, hogy mennyire motivált az illető, azért hogy ő foglalkoztatottá váljon.
- Mennyire tudja saját magát egy idő után motiválni, kívülről egy darabig lehet csak aztán utána helyette nem tudunk mindent megoldani.
- Ez az egyik megállapítás, a másik az a segélyezési rendszer ellenmotivált a foglalkoztatásban. Ez teljesen igaz
- Szerintem fordítva, a segélyezési rendszer éppen az éhenhaláshoz elég, ahhoz, hogy valaki munkát vállaljon, motivációjának kell lenni, hogy ez megérje neki. Ha segélyért otthon maradok, ugyanannyiba kerül vagy kicsit több marad, mintha megveszem a bérletet és elmegyek a munkába, mert ugyanannyi pénzt kapok érte. Akkor nem veszem meg a bérletet, hogy kevesebb maradjon, hogy egyébként többet költsek el. A segélyezés összege nem magas, de olyan hihetetlen alacsony bérekért foglalkoztatják az embereket, hogy egyszerűen egekbe szökő bérletárak, minimál fizetések mellett nem éri meg bejárni a munkába.
- Akkor jól értettem amit mondtál

- Igen, de nem a segélyek összegét kellene csökkenteni
- Nem erről szólt a kérdés, hanem arról, hogy a segélyezés jelenlegi rendszere arra motiválja, hogy menjen, akarjon elmenni vagy arra, hogy nem akarjon elmenni dolgozni.
- Szerintem mindenképpen motiválja, hogy menjen el dolgozni.
- Csak nem a segélyezési rendszer motiválja, hanem a munkaviszony
- Akkor meg az összeg, maga a segélyezés motiválja, ha én kapok 150.000.-Ft-ot havonta akkor nem vagyok motiválva.
- De nem kapok
- De akkor a segélyezést motiválja, nem?
- De még egyszer ez lényeges, látszólag ugyanról beszélünk, de mégsem, nem a segélyezési rendszer, ami motivál, hogy elmenjek dolgozni, hanem a munkavégzés lehetősége motivál avagy nem. Ha van olyan munkavégzés, amire lemegyek akkor ennek anyagi előnye minimálissal jár, de még számtalan előnye van, közösségben vagyok ,értelmes elfoglaltságot csinállok, van napirendem, elfogadnak. Tehát nem az motivál, hogy milyen a segélyezés, hanem az motivál, hogy milyen a munkalehetőség
- Tehát azt gondoljátok és abban mindannyian egyetértetek, hogy maga a segélyezési rendszer, ami a megváltozott munkaképességhez társul, az nem feltétlenül tartja otthonában távol a munkaerőpiactól a megváltozott munkaképességű egyént. Ennek a segélyezési rendszernek az alacsony volta inkább motivál arra, hogy elmenjek dolgozni?
- Ezt így nem állítom
- Akkor nincs összefüggés
- A kettő konspirációja adja meg a motivációját
- Nem beszélve arról, hogy a segélyezés jelen pillanatban csak abban az esetben ér valamit, ha mellé munka is társul, tehát ha nem veszíti el a segélyét, abban a pillanatban, ha elveszíti a segélyét, már nem motiválná a munka annyira. Sem egyik, sem másik nem biztosítja a létfeltételeit.
- Vagy sokszor vagylagos a viszony, tehát azt mondják vagy ezt a segélyt kapod, ami jár alanyi jogon, rokkantsági vagy árvasági és akkor mennek a nagy szájtevések 4-5 ezer forintokon, ami neki fontos, de az előbbi bérletárakhoz képest nevetséges. Itt sajnos ilyen dolgok is vannak.
- Akkor kénék szépen egy vagy maximum kétszavas megállapítást mi kerüljön ide: segély és munkavállalás, ösztönzés, összefüggés és a kettőnek a konstellációja, összefoglalójaként
- Segély csak akkor motivál, ha nem veszíti el, ha munkabérrel egészül ki
- Meg ha emberséggel, tehát ha az egyénben az embert látjuk meg
- Ez a segélyezésnél nem jellemző, ez eléggé személytelen
- De hányszor van az...persze minden személytelen, ez benne a szörnyű, nem veszik észre, hogy sokszor azon kell ügyeskedni, hogy csak 7,5 órában dolgozzon az illető, mert egyébként elveszíti a nyugdíjat. Nevetséges és keserű. Ezek olyan dolgok, hogy közben látjuk, hogy ezek az emberek nyomorban élnek.....nem azért, hogy nem akartak dolgozni.
- Szerinted jobb lenne, ha tört órában dolgoznának
- Nem, én azt hiszem, hogy jobb lenne, ha nem kellene egy munkavállalás előtt fél- három évet kihagyni, mert nálunk ennyi az átlag, gondold el ezt a negatívumot.
- Az jó átlag lehet, mert vannak ennél sokkal rosszabbak is
- Hát persze
- Ezt a mondatot így hagynám
- Jó
- Mindannyian foglalkoztatók vagytok, az a kérdés, hogy ti miért csináljátok azt, amit csináltok, miért foglalkoztatok és mi a célotok ezzel

- Ezt mi sem tudjuk.... Kezdem.
- Feltétlenül fontos, a hallgatás is beszédes tud lenni
- Azt gondolom, hogy a foglalkoztatás a motivációról az alap filozófia, kimondottan előnyben részesüljenek a fogyatékosok vagy megváltozott munkaképességűek, mert a szolgáltatásainkra és a foglalkoztatásainkkal is ezt akarjuk megvalósítani, másik, hogy segíteni akarunk
- Foglalkoztatni, hogy a szolgáltatásaitokkal és foglalkoztatásaitokkal segíteni a nyílt munkaerőpiacra jutásba?
- Ez jó kérdés, mert mindkettő az utóbbi lenne az igazi, de ha kinevelünk valakit, akkor szívesen használjuk ki azt, hogy továbbfoglalkoztatjuk. Ez egy örök kérdés, rehabilitálunk vagy foglalkoztatunk, a kettő időnként egyszerre nem megy, de ez egy jó kérdés.
- Van ennek egy egyszerűbb olvasata is, megéri elvégezni egy csomó olyan munkát, amelyik a tevékenység megvalósulását segíti ezért lehet forráshoz hozzájutni, tehát azért foglalkoztatunk embereket, mert ezek az emberek megtermelik a saját bérüket sőt még fenntartják a szervezetet is.
- Akkor most én nagyon durván tükrözöm vissza, akkor ez a szervezetről szól és nem feltétlenül elsődlegesen a szervezetről, vagy elsődlegesen a célcsoportról
- Amiért foglalkoztatunk
- Igen
- A szervezetnek van egy célja, az teljesen független attól, hogy miért foglalkoztat embereket, ha a célt x vagy y emberekkel lehet elérni, akkor azokat foglalkoztatja, ha z vagy h emberekkel, akkor azokat és ha egy megváltozott munkaképességű ember nem tudja elvégezni ezt a munkát, akkor nem is foglalkoztatjuk. Csak azért nem foglalkoztatjuk, hogy jól mutat vagy szép integrált képeket lehet róla csinálni, akkor foglalkoztatjuk, ha meg tudja csinálni a feladatot
- A szervezeti cél és az egyéni cél összhangba kerülése?
- A foglalkoztatónak, ha felveszünk embereket akkor az elsődleges cél az, hogy valamit mag akarunk vele csináltatni
- Akkor a szervezet az elsődleges cél
- A feladaté nem a szervezeté
- Persze, hogy a feladatot meg kell oldani és az aki meg tudja oldani azt foglalkoztatjuk.
- Azt gondolom, ami Z (*anonimizálva*) most mondott, hogy azért foglalkoztatunk, hogy a célt vagy feladatot, amit a szervezet kitűzött magának azt emberek, munkavállalók által tudja megvalósítani, ez a lényeg, ez benne a nagyon jó, hogy nem azt nézzük, hogy ez megváltozott munkaképességű fogyatékos vagy nem fogyatékos, ha el tudja látni a feladatát, akkor dolgozhat, illetve fel van véve, ha nem tudja ellátni a feladatát, akkor mindegy, hogy fogyatékos vagy nem fogyatékos nem veszem fel
- Viszont vannak olyan feladatok, akkor sem vennék fel nem fogyatékos vagy nem megváltozott munkaképességű embert, ha tökéletesen meg tudná oldani, mert pl. annak a feladatnak van egy olyan üzenete, hogy mindenképpen a célcsoport tagjai hajtsák végre, mert csak akkor hiteles és csak velük tud átmenni az üzenet. Itt pedig van egy pozitív diszkrimináció, mert mindenképpen ragaszkodunk a fogyatékos emberhez mert csak ő képes megcsinálni. Hiába beszélnek a fogyatékoságról – mivel nem vagyok fogyatékos egészen másképpen beszélek róla, mint aki azt, hiszen én hallottam róla nagyon empatikus lehetek, de aki benne él azt tudja pontosan miről van szó én meg csak leírások alapján. Sokkal hitelesebb, ha a hitelesség a legfontosabb az adott munkában akkor őt veszem fel.
- Többiek?
- Érdekes, mert a ... (*anonimizálva*) Alapítványnál volt egy együttesünk, akinél kiderült, hogy sok embernek nincs munkahelye, tehát igazából a foglalkoztatás. Célunkként azt tűztük ki, hogy mindenképpen foglalkoztatunk. Tavaly decemberben indult el itt a

foglalkoztatás, de mi elég érdekes foglalkozásokat csinálunk. Társasházakat takarítunk és kerteket gondozunk. Van nálunk értelmében akadályozott, hallássérült, mozgáskorlátozott, olyan ami kevésbé súlyos, nagyon súlyos mozgáskorlátozottat mi nem foglalkoztatunk. Mi erre a feladatra csak olyant tudunk felvenni, aki ennek a munkakörülményeknek meg tud felelni. Társasházaknál lakóval találkoznak, a napi találkozás a társadalom is egyfajta szemlélet formálóként is. Ez elfogadás is egy kicsit az intelligencia gyakorlás üzenete, merthogy gyakran tapasztaljuk, amikor társasházakhoz odakerülnek az embereink a lakók megdöbbennek. Van olyan, hogy 1-2 hónapig vagy tovább is folyik a harc, hogy mindig kitalálnak különböző dolgokat és mi meg próbáljuk rendezni. Próbáljuk a a lakókkal. Mindig udvariasan, hogy a minősítésünk se legyen rossz az embereinkről, nehogy ne fogadjanak el bennünket. Volt olyan, hogy a társasház közös képviselete váltott, de mihozzánk ragaszkodtak. Amikor odamentünk még mindenféleképpen ki voltunk téve, de ma már rendben van. Tehát lassan egy éve elindul ennek a pozitív része, elfogadtak.

- Először a cél, utána eszköz, feladat? Mire találtatok rá előbb?
- A hiányra, hogy nincs foglalkoztatási gyakorlat, az emberek jelezték
- Tehát előbb az emberekre találtatok rá, utána jött létre a foglalkoztatást szervező cég
- Így van
- Jó, urak ki folytatja?
- Folytatom én, mi egy közhasznú egyesület vagyunk, 2001-ben alakultunk, gyerekekkel, családokkal foglalkozunk, nekünk a cél adott volt, de nagyon érdekes volt az, hogy az első pár évben mindenki társadalmi munkába csinálta, még rengeteg lelkesedés volt, utána nagy megtorpanás, hiszen ha valamit kellett csinálni, nem mindig áldozták fel szabadidejükből. Közben elkezdtek hozzánk járni különböző intézmények (Pető intézet, alapítványok), akik mozgássérült és egyéb fogyatékos gyermeket hoztak hozzánk, így egy- két év alatt egész jó kapcsolat alakult ki ezekkel a szervezetekkel, intézményekkel. Ők ajánlottak olyanokat, akik hihetetlenül ügyesek a maguk szakterületén pl pályázatírásban segítenek, egyebek és kérdezzetük, hogy mi miért nem csinálunk ilyen akkreditációt, mi akkor azt sem tudtunk, hogy mi az. Mondták, hogy ez nagyon jó és nagyon örülnének neki. Először márciusban foglalkoztattunk egy embert, aztán májusban hívták a barátaikat, adták egymásnak a híreket és ez állandó dilemma, hogy most foglalkoztatok vagy rehabilitálok, mert ha csak rehabilitálok, akkor jól elvagyunk itt. Ezt nálunk egy kedves úriember fogalmazta meg, egy hétre jöttünk, egy próba hétre ez idő alatt elválnak ki tudunk e jönni egymással, tetszik-e a munka, mert olyat hosszú távon nem tud az ember csinálni, amiben nincs sikerélménye- ez az úriember egy napi volt nálunk, ½ 9-től 16 óráig van nálunk munkaidő, ½ 14 órakor pogácsát sütöttünk, leültünk enni, és ő azt mondta, juj de jó megesszük ezt a kis pogácsát és hazamegyünk,. És soha többé nem láttuk őt. Ez egy nagyon érdekes helyzet nagyon kell arra figyelni, hogy nem baráti közösség vagyunk és tudják, hogy bármilyen problémájuk van azt is megoldjuk, de ez azért egy munkahely. Érdekes módon kialakul egy olyan mag belőlük, akik egyébként elég antiszociálisak voltak, amikor odakerültek.....Tehát egy döbbenetes érzés, nem mi tehetünk róla, nekünk volt egy elképzelésünk azoknak, akik elkezdtek, egynek meg még egynek, aztán minél több ember jött egyre több szín került ebben az egészbe, s innentől ez már nemcsak foglalkoztatás kérdése. A mostani jogszabály szerint 3 évre van erre lehetőség, 1-2 év a foglalkoztatás, én ugyan mondom nekik és félttem őket, mert 3 év után hacsak mi ki nem alakítunk valamilyen formát nekik, akkor nem hiszem, hogy be tudnak integrálódni a normál foglalkoztatásba
- Célod ez neked egyébként?
- Nekem az lenne a célom, hogy akiket megismertem x, y z az ő életüket biztonságban tudjam.

- Úgy tudhatnánk biztonságban, ha tudnád integrálni őket a munkaerőpiacra? Vagy akkor tudod biztonságban őket, ha ott vannak a te közeledbe
- Mi már megismertük pontosan tudjuk kedden, szerdán nem tud jönni dolgozni, a másik miért ideges csütörtökön, de ez olyan, hogy egy munkahelyen ezt egyszer meglátják utána már be sem kell jönni dolgozni.
- OK, utoljára miért foglalkoztattok
- Én erre nem nagyon tudok válaszolni, annyit tudok elmondani, hogy a Tüske Kft októberben kapta meg az akkreditációt, hogy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztasson, mivel volt rá igény. Ez a srác sokáig dolgozott velünk és másképp nem tudott minket megtartani, minthogy megpróbálja az akkreditációt.
- Nem mindenki ért rá. Vagy ha mégis ráért, nem biztos, hogy mindenki istállót akart építeni, vagy állatot takarítani. Közben elkezdtek hozzánk járni mindenféle intézmények, pl Pető Intézet, különféle alapítványok, akik mozgáskorlátozott, szellemi fogyatékos, és egyéb gyerekeket hoztak hozzánk. Így kialakult 1-2 év alatt egy egész jó kapcsolat a siketek iskolájával és egyebekkel. Utána ez ment tovább. Ajánlottak olyanokat, akik hihetetlenül ügyesek a maguk szakterületén, van, aki a pályázatírás területén segít nekünk, egyebek, és ha már ez így alakult, akkor elkezdtek kérdegetni, hogy miért nem csinálunk ilyen akkreditációt. Azt sem tudtuk, hogy mi az. Először márciusban csak egy ember, aztán májusban hívták a barátait, adták egymásnak a híreket, nagyon érdekes amit mondtok, ezt egy állandó dilemma, hogy most foglalkoztatunk, vagy rehabilitálunk? Mert ha csak rehabilitálunk, akkor olyan jól elvagyunk itt. Egy kedves úri ember fogalmazta ezt meg egy hétre jönnek, egy próba hétre, tényleg bírja e, ki tudnak e jönni, tetszik e neki, stb. mert olyat úgysem tud csinálni az ember hosszútávon, ahol érzi, nincs benne sikerélménye. Ez az úriember 1 napig volt nálunk, Amí úgy van, 1/2 9 től 4-ig tart. 1/2-kor pogácsát sütöttünk, leültünk enni, Júj de jó, most megesszük ezt a kis pogácsát, aztán hazamegyünk. Aztán soha többé nem is láttam. Tehát ez egy nagyon érdekes helyzet, hogy nagyon kell arra figyelni, hogy egyrésztől baráti közösség vagyunk és bármi problémájuk van, akkor is jöhetnek oda, de amellet azért ez egy munkahely. Mivel ez egy munkahely, ezért érdekes módon kialakul egy olyan mag belőlük, amit egyébként többen antiszociálisok voltak, akik odakerültek, ami vonz már másokat is. Ez egy döbbenetes érzés, nem mi tehetünk róla, nekünk volt elképzelésünk, utolsónak akik elkezdtek, egynek, meg még egynek, és aztán minél több ember jött, annál nagyobb került be és bevallom, innentől kezdve ez már nem csak foglalkoztatás kérdése, bevallom egyébként, hogy 3 évre van a mostani jogszabályok szerint 2 + 1 év foglalkoztatás. Én nagyon szurkolok és nagyon féltém őket, mert 3 év után ha csak mi ki nem tudunk alakítani valami formát, amit a Mária mondott, akkor nem hiszem, hogy be tudnak integrálódni a normál foglalkoztatásba.
- Célod lenne neked egyébként?
- Nekem az lenne a célom, hogy akiket megismertem, az ... *(anonimizálva)*, stb. sorolhatnám tovább, hogy az ő életüket egy kicsit biztonságba tudjam.
- Úgy tudhatnád biztonságba az ő életüket, hogy kitennéd őket a munkaerő piacra? Vagy akkor tudod biztonságban őket, hogyha ott van a Te közeledben?
- Pontosán ezt mondom, mi már megismertük, és pontosan tudjuk, hogy miért van az, hogy hétfőn, kedden meg szerdán nem tud dolgozni, és a másik meg miért van az, hogy idegesen jön csütörtökön, de ez mind olyan dolog, hogy egy munkahelyen ezt egyszer meglátják, és köszönik, holnap már be sem kell jönni dolgozni.
- Köszí. Még Téged szeretnélek hallani, és mehetünk tovább.
- Még egyszer a kérdést lehetne?
- Arról szólt a kérdés, hogy miért foglalkoztattok?

- Én erre igazából nem tudok válaszolni, annyit tudok elmondani, hogy a ... *(anonimizálva)* Kft októberre kapta meg az akkreditációt, megváltozott munkaképességűeket foglalkoztassunk, szerintem egy kicsit volt rá igény, és ez a srác sokáig dolgozott velünk, másképp nem tudtuk mint hogy meg tudjunk akkreditáció alatt egy-két dolgot róla,
- Tehát fogyatékossgal élők, és a megváltozott munkaképességüként egy nyílt munkaerő-piaci foglalkoztató foglalkoztatott benneteket?
- Nem, minket ez bonyolult, de ő átvett minket, egy Budaörsi cég megszűnt, az is megváltozott munkaképességűeket foglalkoztatott és mi ott maradtunk munka nélkül. A beszállítók akiknek mi munkákat csináltunk, azok gondolták, csinálnak ők is egy foglalkoztatót, nem vagyok ezzel tisztába, ha valaki megkapja az akkreditációt, az nem foglalkoztató?
- Mindenki foglalkoztató, akinek alkalmazottjai vannak munkavégzés céljából, az munkahely.
- Értem.
- Ha végig csinálod az akkreditációs folyamatot a foglalkoztatási hivatalnál, akkor jogosult vagy bizonyos személyek esetében állami támogatásra, amit a munkaügyi központtal kötött szerződés alapján hoz példát.
- Foglalkoztató az egyéni vállalkozó is. Mindenki foglalkoztató a multi cégtől kezdve.
- Bocsánat. Tőled is azt kérdezem, mielőtt tovább mennél, hogy ugye azt mondtátok, hogy megéri, és hogy ki a fene akarja, hogy valahol megéri és nem akarjuk kiengedni, ha egyszer bevette.
- Rehabilitálunk, vagy foglalkoztatunk?
- Te kiengeded az embereidet?
- Nem fogja a cég felvállalni őket.
- Mindenki így gondolja? Nincs olyan, aki felvállalná nyílt munkaerő piacon és ezért gondoljátok, hogy ti tudjátok a biztonságot nyújtani az ő számukra?
- Az iskolai tanítványaink, akik 5-ösre vizsgáznak a főiskolán, aztán elmennek a TESCO-ba békalogatónak, és utána két hónappal minden magyarázat nélkül kirakják őket az utcára, nem hiszem, hogy övelük kivételt tenne ez az úgymond rendszer. Ha ezt rendszernek nevezhetjük.
- Mondhatom azt, hogy Ti mint foglalkoztatók úgy gondoljátok, hogy Ti jelentitek a foglalkoztatottaitok számára a biztonságot?
- Ők ezt így mondják, és mi is szeretnénk, ha ez így lenne. Én legalábbis. Törődünk kell velük minden más területen is. Egész más a törődési fokozat.
- Van e elképzelések arról, hogy esetleg más módon jelenthetnétek e a biztonságot a számukra, de úgy, hogy nem Ti vagytok az alkalmazói?
- Igen. Ez az úgynevezett közbenső munkahely pályázat keretében is próbáltunk megvalósítani, vagy megpróbáltuk ezt a modellt valamilyen módon végigvinni. Tehát magyarázom ez borzasztó, ha azt mondom, hogy én egy rehabilitációs munkahely vagyok, akkor az azt jelenti, hogy eleve arra predesztinált vagyok munkaadóként, hogy bejön a munkavállaló, azt felfejleszttem a legmagasabb képességéig, de nekem a feladatom és a végcélom az, hogyha eljuttatom erre a pontra, akkor ki is adjam a kezemből.
- Jó. ... *(anonimizálva)*! Ennél a mondatodnál szintén egy kérdést szeretnék feltenni mindenkinek. Amikor Te ezt most itt elmondod, mit gondoltok, mi kell a nyíltnak mi kell a nyíltnál ahhoz, hogy ők foglalkoztatni akarják, és esetleg tőletek biztonságot jelentő tehát minden oldalról nézzük meg, ugye? Mi kell a nyílt munkaerő piaci foglalkoztatónak, mi kell a nyílt munkaerő piaci foglalkoztatónál a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása érdekében és esetleg mi az, amit ti mellé tudtok tenni nekik ahhoz, hogy ők foglalkoztatni akarják.

- Bocs, még az előzőhöz még annyit szeretnék hozzátenni, hogy senki a jól kiképzett a munkát jól elvégezni képes emberét nem fogja elengedni és nem fogja a nyíltvégű piacra kihelyezni, ha ez nem áll az érdekébe. Bármilyen rehabilitációs szabályt és egyéni fejlesztési tervet kell csinálni, mindig meg tudom magyarázni, miért nem küldöm azt az embert, akire nekem szükségem van. Akkor fogom kiküldeni, ha az érdekem ezt diktálja.
- Így van, ő viszont tegyük fel már több éves jó munkakapcsolatban van ő engem fog ebben támogatni. Tehát ő a kezem alá játszik. Mindent megtesz, hogy nekem legyen igazam. Egy új, idegen, akár ellenséges környezetbe kerüljön ki. Őneki legalábbis nálunk sok esetben ilyen tapasztalatai voltak. Ahol eddig dolgozott, ott elbocsátották, ott lenézték, megbántották, stb, és akkor itt mondják, ott meg nem.
- Nekem ez a biztonság és érdek szó abszolút kettős jelentést kapott, mert hogy a nyílt munkaerő piaci foglalkoztatónak is biztonságra van szüksége, ahhoz, hogy a termelést meg tudja tartani, és ahhoz, hogy ő meg ott félti a biztonságát, hogy vajon ez a munkaerő képes e ezt a biztonságot neki nyújtani a Te értelmezésedben pedig egy másik jelentést kap a biztonság, Én vagyok az, aki biztonsággal tudom őt
- Na most én azt gondolom, hogy ennek a most nevezzük közbenső munkahelynek, teljesen igaza van az Istvánnak abban, ha ez kimondottan erre szerveződött, vagy nevezzük fejlesztő munkahelynek. Abban az esetben, ha ő minél gyorsabb idő alatt eléri azt a fejlesztést, amire kihelyezhető a nyílt munkaerő piac, és ezt értékeli úgy, hogy erre kap mit tudom én olyan normatívát a munkaadó. Abban az esetben, ha önös érdeket a munkáltatónak, vagy a foglalkoztatónak, akkor kiengedje, és továbbengedje, mert neki ez fogja hozni az úgymond nyereséget. Abban az esetben, ha semmiféle érdekeltsege nem fűződik ahhoz a munkáltatónak, hogy kiengedje a munkavállalót, akkor nyilvánvaló, hogy inkább saját magának fogja fejleszteni és megpróbálja azokat a képességeket saját maga hasznosítani. Mert az, hogy utólag feltuningolják megfelelően és utána elengedje, az a munkaadónak egy tiszta veszteség. Nem?
- Még egy mondat. Tehát most mondjuk, hogy egy akkreditált szervezet felveszi a 10 munkavállalóját, jelen pillanatban ő annyi pénzt tud felvenni, amennyit ezeknek az embereknek ki is fog fizetni fizetésként. Ha történetesen azt mondjuk, nem így számol el, hanem mond egy számot hogy ennyit ad egy emberre, mindegy, hogy mennyit fog belőle kapni, akkor ha történetesen nekem azt a feltételt szabják, hogy megkaphatom ezt a támogatást, és minden évben megítélik, ha legalább valamennyi létszámot sikerült rehabilitálnom, de tudom legalább azt, hogy milyen pénzeket kumuláltam, azért, hogy azokat a lukakat, hiányokat, ami egy ilyen átállással, szervezéssel jár, át tudom hidalni, akkor elgondolkodok rajta, de akkor, ha ki kell ennek az embernek fizetnem, elküldöm, azokat a lukakat, amiket ennek az elküldésnek a kapcsán keletkeznek a szervezetemben működési, kiadási, feladat ellátási hiányok, ha ezekre én nem kapok forrást, akkor mindenképpen ellenérdekelt vagyok.
- Azt mondod, ha neked azt támogatják, olyan típusú szolgáltatást is nyújts, amelynek a foglalkoztatás is része, de a végcél az, hogy kijuttasd, és ez a mérce a akkor minden további nélkül azt csinálom, illetve kikísérem a munkaerő piacra utána nyúlsz és biztonságos tyúkanyóként támogatod őt, továbbra is a szolgáltatásait. Ezt fizesse meg valaki.
- A rendszerről, a nyílt, meg a rehabilitációs foglalkoztatásról beszélgetünk, ha ennek a rendszernek megvan az alapvető ideológiája, és itt most az merült fel bennem megintcsak, hogy mi olyan szépen elbeszélgetünk, hogy hogyan engedjük ki őket egy nyílt munkaerő piacra, kérdezem, hogy fogadja őket? És tovább mennék még egy kérdéssel, mert ez csak egy technikai kérdés, hogy fogadja e vagy nem fogadja, pedig nem. Azt hisszük és azt kéne eldönteni, hogy az ember az érték? Nem hogy fogyatékkal élők, az ember az érték?

- Azt gondolom, hogy nagyon fontos, amit megkérdeztél, de ha most belemegyünk abba, hogy az ember érték?..... Ezt tegyük zárójelbe. És én abba szeretnék egy picit belekapaszkodni, hogy ----
- Ezzel kapcsolatban csak annyit szeretnék mondani, hogy ezzel párhuzamosan folyik egy fókusz csoportos sorozat, nyílt munkaerő piaci foglalkoztatókkal, és nekik ezt a kérdést tettük fel, amit most Te nekünk.
- Én viszont most szeretném azzal továbbgördíteni, hogy mit láttok Ti abban, hogy hol az akadálya a nyílt munkaerő piaci befogadásra?
- Csak azt szeretném megkérdezni, hogy egy rehabilitációs foglalkoztató hogy hogy rehabilitál egy megváltozott munkaképességű munkavállalót? Mert attól, hogy én dolgozok, ez most csak az én felvetésem, attól, hogy én dolgozom, attól nem vagyok rehabilitálva. Lehet, hogy vélte a munkahely, ahol dolgozom, vagy nem tudom, hogy nevezik ezt, nem értek ezekhez, de attól én még nem vagyok rehabilitálva, én másképp fogom a rehabilitációt. A rehabilitáció nem az, hogy én napi 7,5 órában én valamit csinállok, hanem valami a rehabilitáció nálam mást jelent. Valamiféle fejlődést, de attól, hogy én összeszedek ilyen dolgokat, meg például a mi munkahelyünkön napi 7,5 órában mindenféle papírmunkát csinálunk, és ez rehabilitációs foglalkozás, szerintem ez nem rehabilitálás.
- Ez teljesen jogos.
- Bocsánat, és akkor hogy tudom rehabilitálni akkor rossz a kifejezés.
- Akkor írjuk fel, annak a tisztázása egyáltalán, hogy mi Magyarországon a rehabilitáció?
- Igen.
- Az, amit a ... *(anonimizálva)* mondott, a fejlődés, a fejlesztés.
- A jogszabály úgy fogalmazza meg a 144/1993, hogy a rehabilitáció az egy olyan jogosultság, amelyben részt vehet az, akinek a fogyatékos szintje ezt megengedi. Most ez azért nagyon fontos amit mondasz, mert tényleg erről szólna, tehát hogy egy személyes fejlődésen menjél keresztül. De nem erről szól, hanem arról szól, hogy neked bele kell tartoznod abba a 4 sérültségi kategória valamelyikébe, amely azt mondja, hogy rehabilitáltak, sőt továbbmegyek, még az sem biztos, hogy Te akár 100 %-os fogyatékossgal jogosult vagy rá. Lehet, hogy csak mint segítő személy lehet téged alkalmazni, és akkor ha már ennyi tili-toli van, ez mind csak az, hogy a jogszabályt így is lehet alkalmazni, meg úgy is, és senki nem meri vállalni a helyeken ezekért a felelősséget, tehát a munkaügyi központban is egyetlen egy hölgy van aki ért a központban ezekhez, és a következőt ... és mind őt kérdezi nem jogászt, az hogy te most hogy fejlődsz, hogy nem, bocsáss meg, de az kit érdekel?
- Pontos fordításban, vagy a fogalom magyarázatban a rehabilitáció az az elvesztett képességek helyreállítása. Tehát alapvetően az, amit Te is és én is gondolok a rehabilitációról, hogy nem csak visszaállítom azokat a visszaállítható képességeket, hanem még ne adj Isten fejlesztem is, ez már nem fér bele, vagy beleférhetne, csak nem használjuk, nem alkalmazzuk. Nem ez a gyakorlat.
- Innen indultuk el, hogy a megmaradt képességek fejlesztése, és azokra való építése ez az
- És akkor mindjárt felmerül az a kérdés, hogy jó kifejezés a rehabilitáció erre?
- Mit is értünk valójában, mert a szó szerinti fordítást azt értjük, tudjuk, de ennek a szóhasználata azért eléggé nem pontos, a tartalma nem pontosan tisztázott.
- Én úgy szoktam a rehabilitációt megfogalmazni, hogy az valójában nem más, mint megkeresni azt az értéket, ami benne van. No most akkor tovább megyek, ahhoz viszont meg kell találni azt az aranykulcsot, amely az ő kis belső valóját nyitja, a sok rá rakódott dactból, meg sérüléstől elrejtve, és ha azt meg tudjuk találni, akkor az az ember már sokkal jobban motiválható. Hogy meddig, az mondjuk a betegség típusától is függ. Mert például

egy epilepsziásnál egész más, egy agyvérzésesnél egész más, mint például egy dupla transzplantálnál, és mindegyiknél mégis megvannak ezek a lehetőségek. Arra nincs sokszor idő, hogy az ember ez egy nagy lehetőség a rehabilitációs alkalmazás során, hogy jobban oda tudjunk figyelni az emberre és akkor az az aranyos, hogy erre föl mindig fogjuk a vállunkat, hogy erre túl lojálisak vagyunk.

- Azt gondolom, hogy a rehabilitációnak az volna a lényege, hogy ha már megtaláltad azt a kis kulcsot, mit kezdesz vele?
- Odaadom neki, mert ha én megtartom magamnak a kulcsot, akkor nem vagyok korrekt.
- Tulajdonképpen, ha odaadod neki ezzel azt monddod, hogy szabad ember.
- De azzal tartom meg a kulcsot, ha odaadom neki. Most nem tudom, hogy mennyire lehet érteni, ha nincs bennem az a bizalom, hogy én megmutatom neki, hogy figyelj, Te igenis értékes ember vagy. Bárki aki odajön a 20 emberből és beszélgetünk folyamatosan, az egyik elmondja, hogy őt nem foglalkoztatja ez.
- A rehabilitáció nem addig tart, amíg a saját közegünkben vagyunk? Tehát amíg a sorstársaimmal vagyok,
- Integrált körülmények között is tudod magad tovább fejleszteni, rehabilitálni.
- Ez egy kisebbségi komplexus, hogy az én sorstársaim közül .. Aztán vannak a nagy testvérek, akik közül ez hülyeség és így nyűglódik sajnos az el nem fogadó társadalmunk, a sok görcseivel, de te ugyanolyan értékes és teljes ember vagy, mint a másik. De ha tebenned azt erősíti, meg azt, hogy Erika nagyon megértelek, mert nagyon nehéz, de ha én azt erősítem az embereimben, hogy figyelj, igaza van annak a lakónak, és közben most nem rólad beszéltem, hanem akkor gyűlik bennem tovább a batyú. Közben itt van a nehéz, hogy te ez hogy tudod vele lekommunikálni, hogy Te attól igen is értékes ember vagy, hogy ő
- Eredetileg meghatározott idő baromira fontos, és nagyon-nagyon jó hallgatni, amiről beszélünk. Igazából körbe jártuk a kérdést, de tovább szeretném pörgetni. Az egyik, amivel tovább szeretném pörgetni, hogy vázoljatok fel legyetek szívesek mindannyian megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató szervezetekben dolgoztok. Vázoljatok fel egy általatok ideálisnak ítélt számotokra elfogadható jövőképet az önmagatok számára. Amiben megélhet az a célcsoport is, akivel ti foglalkoztok.
- Én arra gondoltam, hogy a szervezetet becsúsztatjuk a Dunába, és elgördül Görögországig. Valami Égei tengeri szigeten kikötünk, az összes munkavállalót tehát igazából énszerintem hihetetlenül sokat kéne mondani arról, ezt így felskiccelni nem lehet, nagyjából abban egyetértünk szerintem, hogy amiről beszéltünk, ha egy szóban akarnám megfogalmazni, az mondjuk az lenne, hogy abba kéne hagyni a hazudozást. Az hiszem ezt üzenhetjük is a politikának, és legjobb lenne, ha a legmagasabb ponton lévő ember adja meg legelőször, folyamatosan, szépen, ugyanis tényleg arról van szó, hogy állandóan Patyomkin falvakat építünk kiló szám. Jogszabályokat csinálunk és mindenki pontosítja a jogszabályt, arra való, hogy kiforgassa.
- Mindenki hazudik mindenkinek, aki ennek a törvénynek a szereplője.
- Először is nagyon egyszerűen azt mondom, hogy tőled elvárom, hogy rehabilitálj embereket. Miközben pontosan tudom, hogy semmilyen feltételed nincs meg hozzá. Hazudd azt, hogy megcsinálod, én adok neked valami kis pénzt. Adunk neked valami pénzt, tudom, hogy nem elég rá, de Te úgyis azt fogod mondani, hogy elég volt rá. Akkor úgyis tudom, hogy hazudni fogsz, be van építve a rendszerünkbe, állandó csináljuk úgy, mintha. Én azt szoktam mondani, hogy egyszerűen Kádár János köpenyéből a mai napig nem bújtunk ki, kacsintunk egymásra, és mindenki úgy csinál, mintha. Egész Nyugat-Európa erről szól, a minthákkal nem foglalkoznak, egy valóság, egy probléma valóság van, fókuszálnak és megoldják. Mi normatív támogatásokat, jogszabályokat, végrehajtó bizottságokat hozunk létre, soha nem nézünk szembe a valósággal, soha nem számoljuk

ki, hogy a valóság mibe kerül, mindenki tudja, hogy abból a pénzből nem lehet megcsinálni, mert csak ennyi van, tehát én nagyon leegyszerűsítve azt mondom, hogy meg kéne mondani az embereknek, nem rehabilitálunk benneteket, nem támogatunk benneteket, mert meg fogtok dögleni mindannyian, és meneküljtek. Szerintem sokkal tisztességesebb lenne, és nem kéne adni, és azonnal visszavenni. Mert ha nem adsz, nincs vele problémánk, de ha adsz, és visszakered, utálni fognak. Én azt gondolom, ebben a közegben, mikor mindannyian fordítva ülünk a lovon, ez a kis mikroközösség, vagy nem tudom, akik foglalkoznak a megváltozott munkaképességű emberekkel, ugyanolyan megnyomorított, ugyan olyan buta körülmények között dolgoznak, mint mindenki más. Nem fogunk tudni ebben semmilyen okosságot csinálni, nem tudjuk beállítani frankóra, az egész rendszer működésképtelen. Az egész rendszer valóban működésképtelen szerintem azért, amiről beszélünk.

- Tehát ki kéne dobni az egész rendszert úgy, ahogy van, és valami újat, ...
- Magunkat kéne kidobni a kukába, ezt tudom mondani. Mindenki csomagolja be magát legyen kedves, a zacskót fordítsa magára, és ...-ja ki magát a szemétkébe. Én egyébként azt gondolom, ha valamilyen szakmából beindulhatna az az üzenet, hogy a hazugságot abba kéne hagyni, az mondjuk az a szakma, amit szociális munkának, szociális politikának tök mindegy, tehát meg kéne mondani, hogy ez így az egész egy hazugság. Én azt gondolom, hogyha beszélgetünk ezekről, mi magunknak, én mindenkinek meg szoktam mondani, és azt gondolom, mindenki mondja meg ahol beszélget, és egyszer csak hátha nem kacsintgatunk majd egymásra, és mondjuk azt, hogy
- De ha tudja mindenki, hogy hazugság, akkor Te is tudod, én is tudom, akkor hiába mondom neked, ha tudsz róla.
- Nagyon sok mindent mondott az István, rengeteg információval. Mondod a szociális munkát. Én nem azért foglalkoztatok, mert a rendszer ilyen, amilyen. Hanem azért foglalkoztatok, mert látom azt, hogy egyrészt szükség van rá, nekem is szükségem van rá, meg akit foglalkoztatok, annak is szüksége van rá. Most mondod ezt a szociális munkás oldalt. Én azt tapasztalom, és azt az egy példát tudnám a történelemből mondani, hogy akik tesznek valamit, legyen az akármilyen irgalmas rend, vagy akármilyen más, az mindig ki volt szolgáltatva az ilyen politikusoknak, akik egy tollvonásra el tudtak
- Nem nem várjal, ez megváltozott érdekes, amit mondasz, mert én nem azért foglalkoztatok, mert a rendszer ilyen amilyen, hanem azért mert, látom azt, hogy egyrészt szükség van rá, nekem is szükségem van rá, meg akit foglalkoztatok annak is szüksége van rá. Most mondtad ezt a szociális munkás oldalt én azt tapasztalom, és ezeregy példát tudnék a történelemből mondani, hogy akik bevezetnek valamit legyen az akármilyen irgalmas rend vagy akármilyen más, mindig ki volt szolgáltatva az ilyen ökor politikusoknak, akik egy tollvonással el tudtak intézni egy ilyent. Ez miért? csak azért voltak ott legtöbb esetben, hogy valamit csináljanak, de nekik is voltak persze terveik, elképzeléseik, deminden mással kapcsolatos. Ezt írtam fel. Felsőszint: demagógia, legfontosabb probléma, adok látszólag, de még sem, sőt ha pályázatban nyer is az utolsó pillanatban mindent visszatartok pénzben, csak azért, hogy én a lyukas zsákomat töltögessem, de ha Te a legkisebb hibát is elköveted neked felelni kell érte. EU pályázatnál- mi brüsszelit nyertünk- sokkal egyszerűbb az eljárás, hihetetlen, nonszensz. December végén kapjuk meg a támogatást és lesz egy napunk az elszámolásra. És örülünk, hogy kaptuk. A demagógia mellett van egy nagyfokú dilettantizmus, azokra a szintekre, akikkel mi találkozunk, az egyik ügyintéző sem tud mit mondani, bizonytalan és próbálja attól a feladattól ami az övé lenne távol tartani magát. Megkérdezem mástól a döntések-bizottságok szintjén vannak, hívja fel ezt azt, az 5. hívás után kiderül, hogy meg van határozva a szerződésben, hogy 20-ig meg kell kapni a támogatást az emberek elsején, másodikán kapják meg, addig old meg, ahogy tudod, előleg nincs, de te fizess be az össze

járulékot, adót, mert az APEH jelenti. Amikor az ember már tudja, hogy kit kell hívni, felhívjuk, könyörgünk a minisztériumnak, miért nem jött már meg az engedély a támogatásra.

- Összefoglalhatom
- Igen
- Össztársadalmi demagógia
- Ez politikai demagógia
- Azért bővíteném az ösztársadalmira, mert ez már egyszer megjelent a tekintetben is, hogy demagógia uralkodik a társadalomban, az oktatásban is.
- Nem tudom van-e egységes társadalom, foglalkozik-e ezzel a társadalom
- Nem teszik ezt lehetővé, hogy ebbe belemenjünk, tehát demagógia, dilettantizmus
- Még egy harmadik- bizalmatlansági elv helyett a bizalmi elv lenne fontos, ha azt gondolják rólam, amit, és tényleg meggyőződnek róla, akkor lőjenek le. Eleve meggondolják azt, hogy én is ugyanolyan vagyok, mint ők.
- Személyes felelősség
- Bizalmatlansági elv helyett bizalmi elv, bizonytalanság helyett személyes felelősség. Amit én csinállok azért nekem kell felelősséget vállalni. Egyszerű, sok országban így működik. Nem 26 ezer bizottság. Ez a következmények nélküli ország.
- Kinek a személyes felelőssége?
- Annak aki bármit tesz, bizonytalanság helyett, bizalom, személyes felelősség. Ne lehessen ellenni egy bizottságban, ha nem tudnak megszavazni egy napirendi pontot és kimegyünk. Alsóbb szinten egyes ügyintézők is ezt csinálják- hívja fel azt, majd megkérdem azt, majd visszaszólók...Ő azért van ott, hogy a feladatát megcsinálja.
- Ez személyes felelősség, következmény. Amikor pályázatot nyersz, ha az állam nem teljesít nincs következmény, ha te nem teljesítesz van.
- Most bizonytalan minden ügyintéző pont azért, mert bizonytalan minden körülmény
- Persze, nincs rendszer, nincsenek meg azok a visszacsatolási pontok amiről ellenőrizhető lenne az egész.
- Most kicsit, mintha összefoglaltuk volna, elmentünk egy kicsit, de össze is foglaltuk az egészet
- Igen, de a megváltozott munkaképességű beteg emberek foglalkoztatása ugyanolyan szerves része az egésznek, mint minden más. Ameddig aegész zuhanórepülésben van és a a célja... felfelé a célcsoport helyzetét, bele fog dőgni, amikor megérkeztünk a végcélba.
- És egy multi miért nem alkalmaz fogyatékkal élőket, mikor manapság a szabad munkaerőpiacon hihetetlen túlkínálat van, hogy a szerelősorokra simán diplomás embereket alkalmaz.
- Tehát az érdekeltsége hiányzik
- Persze nincs rászorulva
- Nemcsak az érdekeltsége, hanem az információ hiánya
- Öntársadalmi demagógia
- Demagógiát egészítsük ki adok, de mégsem, adok és elveszek, ez ugyan fontos, itt ilyen hihetetlen kettősség van. Úgy tűnik, mintha adnának az ember rámozdul és máris vissza is veszik.
- Igen, tehát úgy tűnik mintha adna
- Ez pavlovi reflex, közben bizalmatlanságban van, adok és elveszek, akkor mindenki rövidtávú célokban azonnal meg próbálja hasznosítani. Legjobb hasznosítás azonnal ellopom és hazaviszem.

- Egy nagyon fontos kérdéskör nagyon röviden. A megváltozott munkaképességűeknek az érdekképviselő, de ezt a szót nem szívesen mondom ki, szóval ki van értük, ki áll ki értük, ki kell értük állni, vagy ki kell értük állni, vagy kiállnak magukért?
- Bocsánat ezzel kapcsolatban csak fél gondolat, épp most beszéltem barátokkal, van köztük siket, süket, vak, mozgássérült. Nagyon érdekesen reagáltak erre. Természetesen kellene érdekképviselő, de ha nincs valós helyzet, akkor mit érdekel képviseljenek. Szóval ők isMindenki a vakokra mutogat, nézzétek meg ők milyen ügyesek, milyen jól csinálják. A legtöbb fogyatékkal élő kap egy ellátást, de a vakok erre egy pluszt kapnak. Ezt nem tudom milyen jogszabály, mit meg hogyan, de nekik van olyan pótlék.
- Ez a fogyatékosági támogatás, amit mindenki kap, ami plusz az az 5 napos szabadság
- A helyzetet lehetetleníti el az, hogy legyen, hol, kinél, értelme érdekeket képviselni
- Senki nem tudja az érdekeket képviselni
- Mert nem tudja kik felé jelenítse meg az érdekeit
- Mivel belterjes az egész helyzet, azért az egyes szervezetek is harcban állnak egymással, pl. siketknél van a SINOS, sokat találkozunk velük, vagy pl., a HARKE
- Utolsó mondatot szeretném feltenni a helyzet lehetetleníti el az érdekképviselőt.....Annyira megoszlott a megváltozott munkaképességűek csoportja....? Belterjesség
- Nem belterjesség, hanem arról van szó, hogy kimondottan az oszd meg és uralkodj című történet. Bármennyire is létrejött az a csúcsszerv, ami egyesítené magában a különböző fogyatékosokkal élő emberek érdekvédelmi szervezeteit, ez nem működik amiatt, hogy eleve nem működhet érdekvédelem abban a helyzetben, ha az érdekvédőket az állam fizeti.
- És még egyszer, ami nagyon fontos Magyarországon nincs helyre téve ez az egész, Magyarországon ha valaki fogyatékos, azt el kell dugni. Nézzük meg a norvégoknál, mert ott ennek hagyományai vannak és ebből fakadóan van mellette egy gazdaság is.
- Világos, de az állam összesen parlamenti közvetlen állami támogatást ad mozgássérültek, látássérültek, értelmi fogyatékosok érdekvédelmi szervezete kap, ez egy röhej. Amikor az értelmi fogyatékosok szervezete nem osztotta le az újonnan alakultaknak, akkor létrehozták az ÉTA-t, ami egyéb értelmi fogyatékosok szervezeteit egyesítette, azoknak folyamatosan állami támogatásból biztosítanak pénzeket. Ki fog akkor érdeket védeni, amikor minden esetben parlamenti döntés dönti el mennyit kapunk?
- Szakértői döntés kellene, mert ha szakértők lennének a politikusok mögött, mint Amerikában egy menedzser, aki segíti a döntéshozatalt akkor több esély lenne erre. Magyarországon ezt simán meg lehet tenni. Próbálnád meg Norvégiában vagy Amerikában egy fogyatékos szervezet érdekei ellen tenni, az a politikus rögtön elásná magát, mert ez nagyon egyszerű. Nálunk kiesett 40 év. Ott ez 40 évig működött. Nálunk is volt hagyománya a jótékonykodásnak, a két háború idején ez olyangesztus volt alamizsnát adni. Most még a..... szerve nem alakult ki, majd pár generáció múlva, újjazdagéknál talán. Norvégiában 40 év alatt nagyon sokan tetszésüket mutatták a civil fogyatékos szervezetek felé, hogyan rájuk adományoztak ingatlanokat, egyebeket és most a legtöbb ilyen szervezet, akik nagyon komoly tőkével bírnak valójából a banki kamatokból él és látja el a feladatát.
- Azt gondolom az érdekvédelem nem jótékonykodás, az érdekvédelemnek az lenne a lényege, hogy a saját maguk érdekei védjék és vigyék tovább a civil...
- A mozdonyvezetőket kell megkérdezni hogyan kell csinálni
- Nem így, hogy az iskolában az nevelődjék bele, hogy te kedves fiam..... Szóval köszönöm a részvételt, az aktivitást, összefoglalóval azért nem tudok szolgálni, mert majd az egészből áll össze. Most talán annyit, hogy jutottunk valamiféle municióhoz a ti körötökben, hogy tovább tudjunk építkezni ebben a kutatásban. Minden ilyen

fókuszcsoportos beszélgetést azzal fejezek be ez csak abbahagyni lehet – a beszélgetést-lezárni soha, mert mindig érzékelhető, hogy mindenkiben maradtak még millió gondolatok. De valahol ezeket a kereteket meg kell hagynunk. Mielőtt égképp elköszönnék az lenne a kérdésem, hogy az egésszel kapcsolatban maradt-e valakibe valami olyan gondolat, ami feltétlenül helyt kell itt kapni, el kell mondania. Egymondatos zárókör.

- Én nem a fogyatékkal élőt látom, hanem x,y,z ez a fajta perspektíva egy konkrét kérdés, konkrét probléma. Személyes hozzáállás, nem személyeskedés. Ők sokkal értékesebbek, mint az otthon kesergők, akik látszólag épkezlábak.
- Többiek
- Akkor folytatás következzen egymás közt
- Erről valamilyen visszajelzést mindenki kapni fog.